

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 8. december 2009

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler)

(Ændring af tillægstakster til særlig prioriterede elevgrupper)

[af undervisningsministeren (Bertel Haarder)]

1. Ændringsforslag

Undervisningsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 25. november 2009 og var til 1. behandling den 1. december 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Efterskoleforeningen. Undervisningsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse fra Efterskoleforeningen.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Spørgsmålene og ministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

3. Indstilling

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurinn og Sambandsflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af undervisningsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 23 a, stk. 5, der bliver stk. 7, ændres »1-4« til: »1-6«.«

[Teknisk konsekvensrettelse]

Bemærkninger

Til nr. 1

Der er tale om en teknisk konsekvensrettelse som følge af lovforslagets § 1, nr. 2.

Sophie Løhde (V) Britta Schall Holberg (V) Malou Aamund (V)

Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfmd. Troels Christensen (V) Marlene Harpsøe (DF) fmd.

Hans Kristian Skibby (DF) Henrik Rasmussen (KF) Villum Christensen (LA)

Christine Antorini (S) Carsten Hansen (S) Kim Mortensen (S) Julie Skovsby (S)

Pernille Vigsø Bagge (SF) Nanna Westerby (SF) Marianne Jelved (RV)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	1
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 79**Bilagsnr. Titel**

- 1 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
- 2 Henvendelse af 27/11-09 fra Efterskoleforeningen
- 3 Tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
- 4 1. udkast til betænkning
- 5 Ændringsforslag fra undervisningsministeren
- 6 2. udkast til betænkning
- 7 Høringssvar fra Foreningen af Folkehøjskoler i Danmark og Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler, og undervisningsministerens kommentarer hertil, fra undervisningsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 79**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om kommentar til henvendelsen af 27/11-09 fra Efterskoleforeningen, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om en samlet vurdering af behovet for ændringer af regler for tilskud til særlig prioriterede elevgrupper på de frie kostskolers område med inddragelse af skoleforeningerne, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om, hvorfor lovforslaget bibeholder kravet om, at elever skal have gennemført mindst 12 uger af et kursus, for at skolen kan få tillægstakst til særlig prioriterede elevgrupper, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm., om ministeren vil give tilsagn om at inddrage en eventuel generel ændring af tillægstaksterne til særlig prioriterede elevgrupper på de frie kostskoler i forbindelse med de ændringer af lovgivningen for de frie kostskoler, som selvejersanalysen på det fri skoleområde måtte medføre, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

Udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål og svar er optrykt efter ønske af V og KF.

Spørgsmål 1:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 27/11-09 fra Efterskoleforeningen, jf. L 79 - bilag 2, herunder især følgende afsnit:

»Efterskolerne opfordrer til at ændre udmøntningsbestemmelsen i lovforslaget og i den eksisterende lovgivning om tillægstakster: Elever omfattet af tillægstakster er sårbare og har større risiko for frafald. Netop derfor er det uheldigt, at lovforslaget viderefører en unødigt bureaukratisk bestemmelse om, at tillægstaksten kun udløses, hvis en elev har gennemført mindst 12 uger af et kursus.

Lovforslaget indebærer, at skolens foranstaltninger – mentorstøtte, etablering af dansk som andet sprog, nedslag i egenbetalingen mv. – ikke udløser tillægstakst, hvis eleven afbryder opholdet efter fx 10 eller 11 ugers forløb. Det er således skolen – og skolen alene – der afholder udgifterne til etablerede foranstaltninger i forhold til elever, der afbryder opholdet. Derudover skal skolerne lave særskilte opgørelser for elever, der har gennemført mindre end 12 uger af et kursus og elever med 12 uger eller mere.

Denne problemstilling blev allerede rejst af Frie Kostskolers Fællesråd i forbindelse med hørings-svar på L 50 i Folketingssamling 2008/09. Ministeren tilkendegav i sit svar overfor Folketinget følgende: »Ministeriet vil i starten af det nye år foretage en samlet vurdering af behovet for ændringer af regler for tilskud til særligt prioriterede elevgrupper på de frie kostskolers område. Efterskoleforeningen, Højskolernes Forening i Danmark og Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler vil løbende blive inddraget i dette arbejde, og ministeriet vil sammen med skoleforeningerne arbejde på at finde hensigtsmæssige ændringer.«

Efterskoleforeningen har desværre endnu ikke været inddraget i et sådant samarbejde. Efterskoleforeningen skal derfor genfremsætte sit forslag om, at samtlige tillægstakster i § 23a udløses, når en elev deltager i et kursus af mindst 12 ugers varighed, selvom eleven falder fra inden for de første 12 uger.

Taksten skal naturligvis kun udløses for de uger, eleven faktisk deltager i kurset, således at hvis en elev falder fra efter fx 7 uger udløser det 7/40 af en årselev mod nu ingenting.

Dermed vil der for skolerne være en større tilskyndelse til at påtage sig de ekstra opgaver, tillægstaksterne tilskynder til.«

Svar:

For så vidt angår Efterskoleforeningens bemærkninger om formålet med og udformningen af tillægstakster vil jeg bemærke følgende:

Lovforslaget angår ikke efterskoler, men folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler.

For så vidt angår Efterskoleforeningens bemærkninger om mit tidligere svar på et lignende ønske fra Efterskoleforeningen i forbindelse med Folketingets behandling af den senere lov nr. 48 af 28. januar 2009 skal jeg henvise til mit svar på spørgsmål 2.

Spørgsmål 2:

Fastholder ministeren sit tidligere svar til Folketinget som nævnt i henvendelse af 27/11-09 fra Efterskoleforeningen, hvoraf fremgår, at ministeren vil foretage en samlet vurdering af behovet for ændringer af regler for tilskud til særlig prioriterede elevgrupper på de frie kostskolers område, at Efterskoleforeningen, Højskolernes Forening i Danmark og Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler løbende vil blive inddraget i arbejdet, og at ministeriet i samarbejde med skoleforeningerne vil arbejde på at finde hensigtsmæssige ændringer?

Svar:

Jeg finder det velbegrunder at overveje Efterskoleforeningens ønske om at fjerne kravet om gennemførte 12 uger af et kursus som betingelse for udløsning af tillægstakst til særligt prioriterede elevgrupper. Jeg finder dog, at der er behov for en nærmere gennemgang af området forud for en eventuel lovændring af tillægstaksterne.

Formålet med L 79 er en permanentgørelse af mentorprojektet, som har kørt succesfuldt på folkehøjskolerne i perioden 2007-2009. For at sikre, at mentorordningen kan køre videre som permanent ordning allerede fra 1. januar 2010, følger lovforslaget en særlig hurtig behandling i Folketinget. Der er derfor ikke i lovforslaget forslag til ændringer, som forudsætter en mere dybtgående gennemgang af f. eks. tillægstaksterne.

Jeg finder det derimod naturligt at inddrage en nærmere gennemgang af tillægstaksterne på de frie kostskoler i forbindelse med arbejdet med en implementering af selvejeanalysen på de frie kostskoler og de lovændringer, der måtte være behov for i den sammenhæng. Jeg vil derfor gerne give tilsagn om at inddrage en generel ændring af tillægstaksterne til særligt prioriterede elevgrupper på de frie kostskoler i forbindelse med de overvejelser om ændringer af lovgivningen for de frie kostskoler, som selvejeanalysen på det fri skoleområde måtte medføre.

Ligeledes vil jeg gerne give tilsagn om, at Efterskoleforeningen, Højskolernes Forening i Danmark og Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler løbende vil blive inddraget i dette arbejde, så at ministeriet i samarbejde med skoleforeningerne kan arbejde på at skabe hensigtsmæssige løsninger.

Spørgsmål 3:

Hvorfor bibeholder lovforslaget kravet om, at elever skal have gennemført mindst 12 uger af et kursus, for at skolen kan få tillægstakst til særligt prioriterede elevgrupper?

Svar:

Målgruppen for den foreslåede nye takst er elever på mindst 17½ år, der er i fare for ikke at få en kompetencegivende uddannelse, og som via UU har et ophold på en folkehøjskole, husholdningsskole eller håndarbejdsskole indskrevet i deres uddannelsesplan. Hvis en mentorordning på en folkehøjskole, en husholdningsskole eller håndarbejdsskole skal få afgørende indflydelse på den unges motivation og evne til at gennemføre en uddannelse, skal der arbejdes både på et fagligt og et personligt plan.

Det satspuljeprojekt, der danner baggrund for forslaget om omlægning af en tillægstakst til at vedrøre mentorelever, havde som forudsætning, at eleverne deltog i et højskoleophold, der varede 12 – 24 uger. Den positive evaluering af forsøgsprojektet bygger derfor på, at mentorarbejdet har kunnet strække sig over mindst 12 uger.

Et mentorforløb for disse unge kræver således en vis tid, hvis det skal få betydning for den unges fremtidige valg. Det samme gælder for de øvrige tillægstakster til særlig prioriterede elevgrupper, f.eks. til indvandrere og efterkommere heraf samt til dansk for tosprogede.

Kravet om gennemførelse af mindst 12 uger af et kursus er yderligere et vigtigt incitament for skolerne til at gøre en ekstra indsats for at holde på de unge elever.

For at sikre den fornødne tid til at arbejde med de formål, der ligger til grund for tillægstaksterne til særligt prioriterede elevgrupper, bibeholder lovforslaget kravet om, at den unge har gennemført mindst 12 uger af et kursus for at kunne udløse tillægstakst.

Spørgsmål 4:

Vil ministeren give tilsagn om, at inddrage en generel ændring af tillægstaksterne til særligt prioriterede elevgrupper på de frie kostskoler i forbindelse med de ændringer af lovgivningen for de frie kostskoler, som selvejeanalysen på det fri skoleområde måtte medføre?

Svar:

Jeg henviser til mit svar på spørgsmål 2.